"De Vergulde Swaen"

Mededelingenkrant
Historische Vereniging Zwijndrecht

13e jaargang • nummer 4 (52) • december 2016

verleden dat herleeft, is altijd toekomst...

Oudheidkamer "De Vergulde Swaen" - Rotterdamseweg 53-55 - Tel. 078-6125681 - **www.swaen.org**
Tevens secretariaat van de Historische Vereniging Zwijndrecht

Van de voorzitter

Aan het einde van 2016 moeten we terugkijken op een (letterlijk) bewogen jaar. Een jaar dat gedomineerd werd (bestuurlijk gezien) door ziekte en overlijden van (ex)bestuursleden en vrijwilligers. Maar er zijn ook veel zaken gepasseerd waar we blij van worden. Onze ambities voor 2016 zijn grotendeels gerealiseerd. Zo hebben we de beloofde exposities kunnen waarmaken, lezingen georganiseerd, scholierenbezoek kunnen faciliteren, nuttige bijdragen kunnen leveren aan het gemeentelijke monumentenbeleid en onze missie *geschiedenis van Zwijndrecht borgen* is succesvol ingevuld. Subsidie van de Gemeente Zwijndrecht, diverse donaties van bedrijven en de inspanningen van vrijwilligers, waren daarbij onontbeerlijk. In deze uitgave een verslag van het afgelopen kwartaal, waarbij als hoogtepunt de overhandiging van het eerste exemplaar van het boek *Historisch Zwijndrecht* aan de burgemeester. Dank aan een ieder die daaraan heeft bijgedragen en veel leesplezier gewenst.

Jan van Dalen, voorzitter

Expositie Historisch Zwijndrecht geopend

Op 30 september 2016 is de expositie *Historisch Zwijndrecht* geopend. Voorafgaand aan de opening werden de gasten welkom geheten door HVZ-expositie-coördinator Klazien Odekerken. Deze rol is doorgaans weggelegd voor onze voorzitter, maar omdat het materiaal van de tentoonstelling voortkomt uit zijn privécollectie, werd deze rol nu door Klazien vervuld. Tijdens de introductie wees Klazien erop dat de expositie behoort bij de gelijktijdige uitgave van een nieuw boek over Historisch Zwijndrecht, een samenbundeling van artikelen die de afgelopen vijf jaar gepubliceerd zijn in weekblad De Kombinatie. In het boek zijn de omschrijvingen van de tentoongestelde foto's te vinden. Ook het boek is samengesteld door onze voorzitter, die tevens de auteur was van het merendeel van de verhalen. Met de opmerking *wie schrijft die blijft* gaf Klazien het woord over aan Jan van Dalen om de openingshandeling te laten verrichten.

Alvorens de expositie te laten openen kwam Jan nog even terug op het boek Historisch Zwijndrecht. Het eerste exemplaar daarvan wordt aangeboden aan burgemeester Dominic Schrijer op 2 november 2016, tijdens een openbare bijeenkomst in de trouwzaal van het raadhuis. (Zie verslag elders in deze krant.) Na een oproep op 2 november in het raadhuis aanwezig te zijn, nodigde Jan ons lid van verdienste Daan Groeneveld uit om de openingshandeling te verrichten. De vlag van Zwijndrecht, die de toegangsdeur tot de expositie *barricadeerde*, werd door Daan resoluut gestreken, waarna de genodigden de expositie konden bezoeken.

Maasplein 1907, topstuk van de expositie.

Klazien Odekerken heet genodigden welkom.

Jan van Dalen (r) nodigt Daan Groeneveld (l) uit de expositie te openen.

De tentoonstelling bestaat uit een collage van vergrote afbeeldingen van oude ansichten, die een beeld geven van ruim honderd jaar ontwikkelingen en gebeurtenissen in de Zwijndrechtse Waard. Eén van de oudste afbeeldingen betreft het Maasplein met de aanlegplaats van de pont naar Dordrecht uit 1907. Deze van oorsprong zwart-witte foto werd destijds, als voorloper van de kleurenfotografie, ingekleurd en zodoende was de ansichtkaart ook in kleur te koop. Naast dit *topstuk* omvat de tentoonstelling foto's van tientallen plekken in Zwijndrecht die inmiddels niet meer als zodanig bestaan, dan wel door de jaren heen sterk zijn veranderd. Voor de aanwezigen bij de opening waren veel van de afbeeldingen een *feest van herkenning*, op de diverse foto's werd intensief gezocht naar oude bekende personen of bebouwingen.

Zoeken op de foto's naar oude bekende personen en plekken.

U bent als leden van de historische vereniging van harte uitgenodigd de expositie te bezoeken en neem gerust iemand mee uit uw familie- en/of bekendenkring. De expositie is tot en met 22 januari 2017 te bezoeken op de bekende locatie van De Vergulde Swaen, op woensdagen en zaterdagen van 10.00-16.00 uur, zondags van 14.00-17.00 uur.

IN MEMORIAM

Johannes Marinus Bernardus van den Boogaard

Op 22 september 2016 is onze vrijwilliger Joop van den Boogaard overleden, weduwnaar van Ida Wilsens, in de leeftijd van 76 jaar.
Joop was een zeer gemotiveerde vrijwilliger en als klusser nauw betrokken bij de activiteiten van de Historische Vereniging Zwijndrecht.
Eerst als medewerker van Woonkracht10 en later, na zijn pensionering, heeft hij een grote bijdrage geleverd aan de verbouwing, uitbreiding en het onderhoud van De Vergulde Swaen, de huisvesting van de Historische Vereniging.
We zullen Joop gedenken en herinneren als een vakman en levensgenieter, die de strijd met kanker heeft verloren, maar voor ons altijd in herinnering blijft als een waardevolle vrijwilliger.

De crematie heeft plaatsgevonden op 27 september 2016.
Het bestuur van de HVZ wenst zijn nabestaanden de kracht toe om dit verlies te dragen.

1e Exemplaar Historisch Zwijndrecht overhandigd aan burgemeester

Op 2 november 2016 werd op het gemeentehuis het eerste exemplaar van het boek Historisch Zwijndrecht door de burgemeester in ontvangst genomen. De gemeente had hiervoor de raadzaal ter beschikking gesteld, waarbij wij ons konden verheugen op een opkomst van ruim 80 belangstellenden. Na een welkomstwoord door HVZ-voorzitter Jan van Dalen gaf Leo van Namen, bestuurslid PR & Communicatie, een toelichting op de activiteiten van de HVZ. Benadrukt werd dat het vele werk dat binnen de HVZ wordt uitgevoerd slechts mogelijk is door de voortdurende inzet van een legertje van 60 à 70 vrijwilligers. Naast al dat interne werk participeren (bestuurs)leden van de vereniging in diverse overlegplatforms met de gemeente. Genoemd daarbij werd het gemeentelijke monumentenbeleid, dat in samenspraak met de HVZ gestalte heeft gekregen.

Vervolgens nam Jan van Dalen het woord en gaf een toelichting op het ontstaan van het boek. Inmiddels 5 jaar geleden is er gestart met een tweewekelijkse publicatie in De Kombinatie en vorig jaar, na publicatie van het 100e artikel, is het idee ontstaan deze artikelen in boekvorm te gaan bundelen. Jan bedankte de co-auteurs (o.a. Arie Reedijk, Clement Blacquière, Carla de Klerk, Kees van der Leer), externe bronnen, vormgever (Henk Reijerse) en drukkerij Verloop voor de samenwerking die heeft geleid tot een prachtig boekwerk. Het boek is rijkelijk geïllustreerd met oude foto's en ansichtkaarten, die tezamen een beeld geven van ruim honderd jaar ontwikkelingen en gebeurtenissen in de Zwijndrechtse Waard. De huidige expositie in De Vergulde Swaen toont de meeste foto's uit het boek op groot formaat. Jan sloot zijn betoog af met de overhandiging van het eerste exemplaar van het boek aan de burgemeester.

Nadat de burgemeester het boek in ontvangst had genomen, gaf hij aan dat de gemeente Zwijndrecht ook de eerste koper van het boek is. De gemeente heeft 25 boeken aangeschaft om deze te gebruiken als representatiemateriaal. Vervolgens betoogde hij dat in een wereld die sterk veranderd en veel sprake is van vervreemding, het juist van belang is actief deel te nemen aan die samenleving. Kennis van het verleden is daarbij onontbeerlijk en het boek dat nu is verschenen levert daaraan een belangrijke bijdrage.

Trots toont Jan eerste exemplaar alvorens dit aan de burgemeester te overhandigen.

In aanvulling op hetgeen Leo van Namen in zijn presentatie had aangegeven, vermeldde de burgemeester dat het beleid voor het aanwijzen van gemeentelijke monumenten thans zijn beslag krijgt. Hiermede wordt bereikt dat panden met historische waarde niet zondermeer gesloopt kunnen worden en dat voor verbouwingen een aparte vergunning nodig is. Wanneer de oorspronkelijke functie van een gebouw niet meer uitgeoefend kan worden, is herbestemming een optie. Als voorbeeld hiervan werd De Rank aan de Lindelaan genoemd, waarbij de voormalige lagere school een woon-zorg-complex wordt. Monumentaal pand behoeft niet noodzakelijk te betekenen dat het gebouw al heel oud moet zijn, bijvoorbeeld het voormalige SBC-gebouw (thans fietsenwinkel), nabij winkelcentrum Walburg, behoort ook daarbij.

De burgemeester sloot zijn betoog af met de complimenten te geven aan schrijvers, samenstellers en producenten van het boek. Hij is ervan overtuigd dat de eerste oplage van 500 stuks zeker zijn weg zal vinden bij de inwoners van Zwijndrecht. Ook moedigde hij de Historische Vereniging aan een tweede deel uit te brengen, op het moment dat de volgende 100 verhalen zijn gepubliceerd.

Snuffelen in inkijkexemplaren.

De avond werd afgesloten met het laten *snuffelen* van de aanwezigen in enkele inkijkexemplaren. Onder het genot van een drankje en een hapje werd daarvan gretig gebruik gemaakt en kon men bij voorinschrijving een boek reserveren.
Op 5 november is de verkoop van het boek gestart en voor € 26,95 te koop in De Vergulde Swaen (voor openingsuren zie colofon) en bij boekhandel Hyperion.
De Historische Vereniging dankt de gemeente voor de geboden mogelijkheid het boek aan te bieden en te promoten.

Gemeentelijke monumentenlijst Zwijndrecht (3)

Het college van B&W heeft de concept beleidsregels ***Gemeentelijke Monumenten en Beeldbepalende Panden*** *vastgesteld. Alvorens hierover een definitief besluit te nemen werd er op 6 oktober 2016 een voorlichtingsavond in het gemeentehuis belegd. Bij de totstandkoming van de beleidsregels was ook de Historische Vereniging nauw betrokken. We schreven hierover eerder in de mededelingenkranten van 2016, editie 2 en 3.*

Op 6 oktober zat de zaal in het Gemeentehuis meer dan vol. Ongeveer 100 personen, bewoners/eigenaren van betrokken panden, waren op uitnodiging van de Gemeente Zwijndrecht bij elkaar gekomen.

Wethouder A. Kamsteeg schetste het ontstaan van deze regels. Omdat de gemeente nog geen regels had werd in 2009 aan de Historische Vereniging Zwijndrecht gevraagd om een lijst op te stellen van belangrijke panden, straten en objecten. Door een werkgroep van leden van de vereniging is toen een lijst samengesteld van 248 objecten met de volgende criteria:
- de ouderdom
- de betrokkenheid ten opzichte van Zwijndrecht
- de wens deze te behouden, dus niet te slopen

Deze *schouwlijst* is het begin geweest van de nu voorgestelde objecten die in aanmerking komen om als monument of als beeldbepalend aangeduid te worden. De keuze voor deze twee aanduidingen hangt af van een puntensysteem dat landelijk wordt gebruikt. Een object kan maximaal 90 punten scoren, tussen 40-49 is het beeldbepalend/karakteristiek en vanaf 50 is het een monument. Door de gemeente zijn ca. 100 objecten aangewezen; hiervan is ongeveer de helft boven de 50 punten. Voor details van de scoringsmethodiek verwijzen wij naar de eerdere mededelingenkranten, die ook te vinden zijn op de website *swaen.org*.

Uitgangspunt is dat we er met elkaar voor moeten zorgen dat wat we nog aan waardevols hebben ook behouden blijft. Het mag niet meer voorkomen dat de gemeente niets kan doen aan het slopen van een belangrijk pand. Behouden wil overigens niet zeggen dat er niets kan veranderen, er zal steeds worden ingezet op (her)gebruik van panden, waarbij de functie wel degelijk kan veranderen en het exterieur in stand blijft. De foto's geven voorbeelden van een gerealiseerde herbestemming (schippersinternaat wordt appartementen-gebouw voor verstandelijk gehandicapten) en een voor-genomen herbestemming (lagere school wordt woon-zorg-complex).

Er werd op deze avond uitgebreid gesproken over de consequenties voor de bewoners/eigenaren. Voor de gemeentelijke monumenten (score boven 50) is bij verbouwing of sloop een advies nodig van de monumentencommissie, waarop de besluitvorming van de gemeente gebaseerd zal worden. Voor beeldbepalende objecten (score 40-49) zal in de bestemmingsplannen worden vastgelegd dat deze niet zondermeer gesloopt mogen worden. Totdat de betreffende bestemmingsplannen zijn vernieuwd, kan sloop mogelijk niet tegengehouden worden. B&W beraden zich nog op of en hoe er in dergelijke situaties opgetreden kan worden.

Op vragen over financiële gevolgen voor bewoners van gemeentelijke monumenten gaf de wethouder aan dat op dit moment alleen het plan is aanvragers van verbouwingen geen extra leges in rekening te brengen voor het vereiste advies van de monumentencommissie. Vergoedingen voor *beperkingen* die eigenaren nu mogelijk gaan ervaren wordt niet in voorzien. Het verstrekken van laagrentende leningen zal mogelijk later bezien worden. Verlaging van de WOZ-waarde is voor risico van de eigenaar, waar de wethouder tegenover stelde dat het ook mogelijk is dat de monumentale status tot waardevermeerdering zal leiden.

Stappen in het gemeentelijk besluitvormingsproces dat in de eerste helft van 2017 afgerond moet zijn:
- Concept beleidsregels vanaf september 2016, 6 weken ter inzage.
- Informatieavond 6 oktober 2016.
- Ontvangen reacties, opmerkingen en aanvullingen verwerken.
- Door het college laten vaststellen van de definitieve beleidsregels.
- Na vaststelling van de beleidsregels wordt de kennisgeving van de aanwijzing van het pand tot gemeentelijk monument verstuurd naar de eigenaar. Verklaring van de score. De eigenaar heeft de mogelijkheid tot het indienen van een zienswijze.
- Na de reactie op de zienswijze(n) volgt het besluit tot aanwijzing van het pand als gemeentelijk monument, een besluit dat openstaat voor bezwaar en beroep.

De Historische Vereniging zal betrokken blijven bij eventuele aanvullingen die de komende jaren plaatsvinden op de lijst van gemeentelijke monumenten.

C. J. Blacquière

Aanwinsten

Wekelijks ontvangen we objecten en/of gebruiksvoorwerpen die ons herinneren aan het verleden van de activiteiten en gewoonten in onze streek. Soms bijzonder, soms uit *opruimwoede* van familiebezit. In elk geval is het nuttig om het bij onze vereniging aan te bieden. In niet alle gevallen past het in onze collectie, maar in overleg is alles bespreekbaar.
Uit het afgelopen kwartaal is een 4-tal zaken het vermelden waard.

1 Plaatjesalbum gevonden

In de vorige mededelingenkrant vroegen wij hulp bij het zoeken naar het verzamelalbum van plaatjes *der Schoonste Plekjes van ons land*. Aanleiding daarvoor was de eerdere verkrijging van een nagenoeg complete serie losse plaatjes. Via Arie Reedijk (ook de aanbrenger van de losse plaatjes), kwamen wij in contact met Ton Mosmans, die over het complete album met plaatjes bleek te beschikken en bereid was dat aan ons over te dragen. In oktober jl. vond in de gelagkamer, onder het genot van een kopje koffie, de overhandiging plaats. In het album is inderdaad de complete serie plaatjes geplakt, met bij ieder plaatje een *leerzame beschrijving*. Eén van totaal twee plaatjes uit de regio

Overhandiging van het album door Ton Mosmans (l) aan HVZ-bestuurslid Leo van Namen (r).

Dordrecht betreft het Gezicht op Groothoofd. Zoals uit de beschrijving blijkt (zie foto) stroomt langs Dordrecht *de grootsche rivier… met schoonste vergezichten… op de dorpen aan den overkant*. Naast deze verwijzing naar Zwijndrecht komt op de kaft de naam van Zwijndrecht voor, samen met de bedrijfsnaam S. Biemond. Onder de naam *Zwijndrechts Roem* leverde de firma o.a. *Boter Koffie en Thee* en bij deze producten werden de plaatjes verstrekt. In het album vonden we terug dat het gedrukt is door Philips Reclamehandel uit Amsterdam. Naspeuringen hiernaar toonden aan dat het album rond 1930 gedrukt is en dat van de bedrijven die de plaatjes uitdeelden hun firmanaam linksonder op de voorzijde van het album werd vermeld. Waarmee precies en hoe lang de firma Biemond in Zwijndrecht handel dreef en waar die was gevestigd is nog onbekend, maar wellicht kan iemand van onze lezers hier enig licht in de duisternis brengen?

2 Familie Wulfse

Zo ontvingen we een uitvoerige beschrijving van de familie Wulfse. Een genealogisch werkstuk van ons verenigingslid Piet de Rijke, hetwelk een prachtig beeld geeft van een ondernemersfamilie die rond 1900 een dominant stempel heeft gedrukt op de Zwijndrechtse samenleving.

3 Vogelhuisje

Geenszins een historisch onderwerp (zie foto), maar wel een leuke geste van een van onze oudste leden. Daan Baan (95 jaar) heeft/had als hobby het maken van vogelhuisjes.
Ter opluistering van onze buitengevel, hebben we een recent exemplaar van zijn hand aan de buitenwand bij het terras aangebracht. Daan, bedankt, we nemen er een borrel op…!

4 Clement Bezemer

Na afloop van de tentoonstelling van werken van de kunstenaar Clement Bezemer, die overigens een grote belangstelling genoot, hebben we van de familie (de vier dochters van de kunstenaar Clement Bezemer) een aantal werken cadeau gekregen. Al deze werken zijn in dank aanvaard en zullen een prominente plek krijgen in het depot van de Historische Vereniging. Over tien jaar weer een tentoonstelling?

37. DORDRECHT. Dordt heeft in haar naaste omtrek een vriendelijke omgeving. Aan den eenen kant stroomt de grootsche rivier in een boog om de stad, met de schoonste vergezichten op het levendige water en op de dorpen aan den overkant. Aan

37 Dordrecht - Gezicht op het Groothoofd

de landzijde wordt Dordrecht omringd door een krans van villa's met geboomte en tuinen. In het oude Dordt met zijn schilderachtige grachten en mooie gevels ziet men het echte stadskarakter, dat de stad beroemd maakte.

Eén van de twee plaatjes uit de regio.

Werken van Clement Bezemer te koop in De Vergulde Swaen

Vanaf mei tot september 2016 werden in De Vergulde Swaen werken geëxposeerd van de bekende Zwijndrechtse kunstschilder Clement Bezemer.
Voor bezoekers van de tentoonstelling en overige belangstellenden bestaat nu de mogelijkheid diverse aquarellen aan te kopen, zoals landschappen, stillevens, vergezichten en stadsgezichten (zowel uit binnen- als buitenland). Prijsindicatie van de meeste kunstwerken is € 75,– à € 100,–. In de balieruimte van De Vergulde Swaen bevinden zich een aantal mappen met de tientallen aquarellen. De mappen zijn in te zien op woensdagen en zaterdagen van 10.00-16.00 uur en zondagen van 14.00-17.00 uur of op afspraak met **Klazien Odekerken, telefoon 078 - 619 16 73**, **email: klazien@odekerken.net**.

Oproep voor materialen en verhalen Expositie Zwijndrechtse Politie

Vanaf februari 2017 organiseren wij een expositie over de Zwijndrechtse Politie (periode 1900 tot heden). Wij zijn op zoek naar verhalen, foto's en spullen van of over *oudgediende dienders*.

Alle materialen worden in bruikleen genomen en blijven uw eigendom, tenzij u daar afstand van wilt doen. U kunt uw spullen of verhalen kwijt bij **Bas Los, telefoon 078 - 610 24 72**, **email: baslos@hetnet.nl**. Ook kunt u de materialen afgeven in De Vergulde Swaen tijdens de openingsuren (zie colofon).

Wintervoorleesavonden 2017

In 2017 zetten wij de traditie voort wat betreft het houden van voorleesavonden in onze stijlkamer. In de intieme sfeer van deze woonkamer anno het midden van de vorige eeuw zullen een aantal gastlezers hun verhalen weer ten gehore brengen. Gewoontegetrouw beginnen we deze avonden met koffie / thee of chocolademelk en koek en serveren we in de pauze een hapje met daarbij een oer-Hollands drankje.
Van drie van de vijf avonden zijn de gastsprekers bekend, in onderstaande tabel vindt u data en sprekers. Noteer u alvast de data! Aanmelding mogelijk in De Vergulde Swaen, tijdens openingsuren, telefoon 078 - 612 56 81.

Woensdag 1 februari:	*spreker volgt*
Dinsdag 7 februari:	*René van den Berg*
Woensdag 15 februari:	*Wil Hofland*
Dinsdag 21 februari:	*Nelleke van Pelt*
Woensdag 1 maart:	*spreker volgt*

Wegens succes geprolongeerd: Duo Schrijer / De Wit.

Woensdag 8 maart 2017
Een avond met muziek en verhalen

Evenals in 2016 sluiten wij de serie voorleesavonden op een speciale wijze af en wel op woensdag 8 maart.
Plaats van handeling is dan onze gelagkamer waar het voorlezen gecombineerd wordt met muzikale intermezzo's. Wij zijn bijzonder verheugd dat het succesvolle duo uit 2016 opnieuw heeft toegezegd hieraan mee te werken.
Onze burgemeester Dominic Schrijer (klarinet) en de artistiek leider van *Dutch Baroque* Gerard de Wit (orgel) zullen we dan ook weer graag verwelkomen.

HVZ op Dag van de Duurzaamheid

De Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard organiseerde op 8 oktober 2016, samen met de gemeente Zwijndrecht, de Dag van de Duurzaamheid (DvdD). Volgens de organisatoren *staat deze dag in het teken van onze leefomgeving, ons klimaat, duurzame energie, biodiversiteit, hergebruik van materialen, groen, zwerfafval en alles wat te maken heeft met duurzaamheid*. In het bonte pallet van organisaties die met vrijwilligers duurzaamheidsprojecten ontwikkelen, groene producten verkopen, dan wel politiek actief zijn op dit gebied, presenteerde de HVZ zich ook op de DvdD, inmiddels voor het derde achtereenvolgende jaar. Officieel valt de landelijke Dag van de Duurzaamheid op 10 oktober, maar om praktische redenen werd uitgeweken naar zaterdag de achtste.

Alhoewel de Historische Vereniging Zwijndrecht (HVZ) geen groene stroom of groen gas produceert, voelen wij ons zeker verwant met het thema *Groen* van de Dag van de Duurzaamheid. De term duurzaamheid wordt vaak verbonden aan het voorkomen van uitputting van natuurlijke hulpbronnen, maar erfgoed *veilig stellen voor de toekomst* moet hiertoe zeker ook worden gerekend. De HVZ vervult een unieke rol bij dit verduurzamen van Zwijndrechts erfgoed.

DUURZAAMHEIDS MARKT

In Zwijndrecht: 8/10

Deelnemers op alfabet

- ASVZ, atelier Hodeka
- Band op Spanning
- Drechtse Stromen & Zon op Zwijndrecht
- De Vergulde Swaen
- DevelsteinCollege
- Flora & Fauna Werkgroep / i.s.m. "De Boei'
  Vogelwerkgr. Zwijndrechtse Waard / Werkgroep Natuur Onderhoud
- Fietsersbond
- Fractie gemeenteraad CDA
- Fractie gemeenteraad D66
- FRS fietsen
- Gall & Gall
- Gemeente Zwijndrecht
- HVC groep
- Imker
- Nieuwe Hoop HI Ambacht
- Opnieuw & Co
- Repair-café, i.s.m. Duurzaamheidsplatform Zwijndrecht
- Stichting Natuur & Landschap - Zwijndrechtse Waard
- SN&L-ZW werkgroep Natuur & Milieu Educatie
- Stichting Hooge Nesse Veerplaat (i.s.m. G Z H)
- Sus ateliers
- Stichting Zwijndrecht Werkt
- Vereniging Arboretum Munnike Park

uitgebreide informatie over de deelnemers op www.natuur-zw.nl
of door te klikken op de naam in de lijst hierboven (werkt alleen digitaal)

Winkelcentrum WALBURG

8 oktober 2016 10.00 tot 16.00 uur

Op 8 oktober werd om 10.00 uur de DvdD geopend door wethouder Kamsteeg en konden de kramen van zo'n 25-tal organisaties bezocht gaan worden. De HVZ benutte de gelegenheid om met bezoekers in contact te komen, hen van informatie te voorzien en/of te interesseren voor een vrijwilligersfunctie binnen de vereniging. Publicaties over historie van Zwijndrecht, kunstenaars, specifieke objecten, bedrijven, etc., waren in te zien en te koop, waarvoor een goede belangstelling bleek. Wij kijken terug op een geslaagde dag, te meer omdat we ook een aantal nieuwe leden mochten inschrijven

Vooraankondiging

De algemene ledenvergadering 2017 van de Historische vereniging Zwijndrecht zal worden gehouden op

Woensdag 22 maart 2017

De vergadering zal plaatsvinden in de bovenzaal van De Vergulde Swaen en vangt aan om 20.00 uur. In de volgende mededelingenkrant zullen de agenda en bijbehorende stukken worden gepubliceerd.
Noteer alvast de datum s.v.p.!

De Terugblik van Cora Muijs-Visser

door Carla de Klerk

Creativiteit is de rode draad in mijn leven.

Wanneer je bij Cora Muijs binnenkomt, vertelt het huis zijn eigen verhaal. Er hangen quilts, wandkleden, er staan zelfgemaakte poppen, een taartschaal van klei, je kunt hier een poosje genieten van Cora's creativiteit en gevoel voor sfeer. Daarom is het er gezellig en het uitzicht op de Bruïnelaan werkt daaraan mee. Een schaal vol koekjes staat op tafel. Onder het woonhuis was vroeger de ABN waar Cora's echtgenoot Jan toen directeur was. In dit pand is nu al lange tijd slijterij Bas Baan gevestigd.

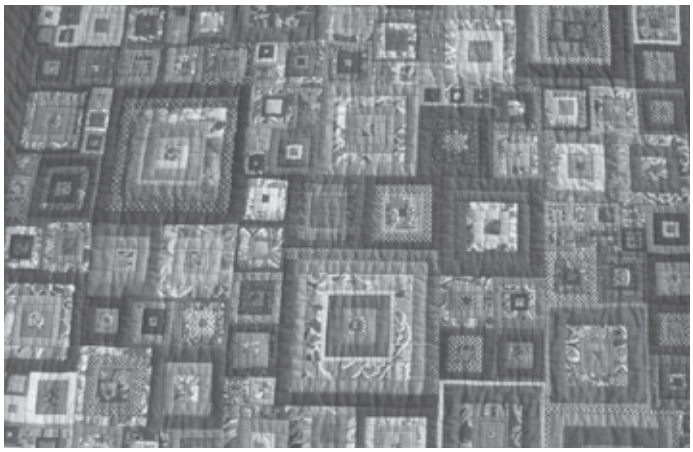

Quilt in felrode tinten.

Kun je iets over je jeugd vertellen?

Ik ben in 1942 in Sliedrecht geboren. Het gezin bestond uit negen kinderen. Vader was boekhouder bij de koekjesfabriek MERBA (o.a.van de kletsmajoors) in Sliedrecht. Later werd hij daar directeur. Moeder deed het huishouden. Mijn jeugd was vooral gezellig. Iedereen was bij ons thuis welkom. We hadden een huishoudelijke hulp in huis, Annie, dat was toen heel normaal. Zij was voor ons een begrip, hoorde er helemaal bij en was een wijze vrouw. Als kind was ik vaak bezig met het creëren van iets, zoals bv. poppenkleren of wandkleden. Ik kon daar helemaal in opgaan.

Na de lagere school volgde de MULO met de Bijbel in Sliedrecht, waarna ik ging werken bij de PTT. Met de koptelefoon op mensen doorverbinden, leuk werk. Daarna werd ik medewerkster bij Adriaan Volker Baggermaatschappij in Sliedrecht. Ik kwam wel eens op visite bij directeur AdriaanVolkers en daar viel mij iets op wat ik niet gewend was. Er werd een schaaltje bonbons gepresenteerd met exact drie stuks. Dat vond ik nogal krenterig. Zulke rijke mensen en dan zo afgemeten! Bij ons thuis was dat wel royaler...

Hierna ging ik op kamers in Rotterdam en werkte ook daar weer bij Adriaan Volker. Tegelijkertijd volgde ik een tweejarige cursus nuttig handwerken in de Aert van Nesstraat te Rotterdam bij Zuster Amanda, één van de nonnen in het klooster en haalde daar akte K (nuttige handwerken). Zo leerde ik alle technieken en had nu onderwijsbevoegdheid.

In die tijd kwam ook Jan Muijs in beeld. Hij woonde in Rotterdam Hillegersberg en werkte bij de ABN Bank op de Blaak. Jan werd later directeur bij de ABN Bank in de Prins Bernhardstraat hoek Bruïnelaan in Zwijndrecht. Er was een woonhuis boven de bank en het vervolg was dus: trouwen! Cora en Jan kregen drie kinderen; het was een gezellig

Vrijwilligers vervaardigen rijk versierde passiekleden

ZWIJNDRECHT - Maandenlang is er met man en macht gewerkt aan de passiekleden. Het resultaat is er dan ook naar. In een zestal Zwijndrechtse kerken prijken sinds afgelopen weekend de kleurrijke, handvervaardigde doeken. De kunstwerken zijn gemaakt door vijftig enthousiaste vrijwilligers, die er in totaal zo'n 1800 uur in hebben gestoken. „Als je dat in geld moet uitdrukken, is het onbetaalbaar", aldus coördinator van het project Ada Bosbaan-Doeman.

Hongerdoek

Handwerk

Krantenartikel tentoonstelling passiekleden 1998.

*Cora tijdens opening **De Lapjespuzzel** 1998.*

Wandkleed patchwork.

Door Cora gemaakte poppen.

huishouden, er kwamen vaak vriendjes en vriendinnetjes mee, maar Cora gaf haar hobby niet op.
In Dordrecht volgde zij een cursus creatieve handvaardigheid waarbij diverse technieken werden aangeleerd; ook werken met klei was o.a. een vereiste. Cora ging door met patchwork waarvoor zij eveneens cursussen volgde, zowel in Dordrecht als in Rotterdam.

Accessoires door Cora van klei gemaakt.

Je léérde niet alleen, maar bracht het ook allemaal in praktijk in Zwijndrecht.
Dat klopt. In 1998 heb ik met Nelleke van Wely een cursus patchwork gegeven die De Lapjespuzzel heette. Er werd aan het eind van de cursus een tentoonstelling van het werk geopend in het gemeentehuis van Hendrik Ido Ambacht. Ook in 1998 heb ik samen met Riet de Haan, Tietie de Jong en Gieneke de Klerk prachtige passiekleden gemaakt die een plaats hebben gekregen in verschillende kerken in Zwijndrecht. Bijvoorbeeld in de Koningskerk. De coördinator was Ada Boshuizen. In 2006 heb ik meegewerkt aan het inrichten van een quilttentoonstelling in de St. Laurenskerk in Rotterdam.
Ik werd er blij van.

Wat vond jij er eigenlijk van, Jan?
Dat zal ik je zeggen. Tijdens het inrichten van die tentoonstelling in Rotterdam heb ik Cora een week bijna niet gezien van maandag tot vrijdag...

En Cora, wat vond jij nou het mooiste aan alles?
De vriendschappen die ik eraan overhield.

Cora en Jan wonen nog steeds naar hun zin in het gezellige huis aan de Bruïnelaan maar handwerken is er vanwege Cora's gezondheid niet meer bij. Wel een prachtige tijd om op terug te kijken.

Cora en Jan nu.

Presentaties en participaties door de HVZ

De Historische Vereniging Zwijndrecht geeft regelmatig presentaties over de historie van Zwijndrecht, zowel in De Vergulde Swaen als *buitenshuis*. Dat gebeurt meestal op verzoek van o.a. bedrijven, instellingen, serviceclubs, bibliotheek, woon-zorgcentra, of (bewoners)verenigingen. Wanneer dat is gewenst kunnen de presentaties worden aangepast aan specifieke wensen zoals wetenwaardigheden over bedrijven, wijken, gebouwen etc. etc. In de herfst van 2016 zijn een tweetal van deze presentaties gehouden. Wanneer u een groepering weet die geïnteresseerd is in een dergelijke presentatie, neem dan contact op met het bestuur via e-mail: **jan.van.dalen.17@gmail.com**. In overleg kunnen inhoud van de presentaties en plaats van handeling worden bepaald.

Een tweede pijler waarbij de HVZ zich extern manifesteert zijn diverse gemeentelijke overlegstructuren op cultureel gebied, zoals bijvoorbeeld in commissies die gaan over het monumentenbeleid, kunst- en cultuurnota en evenementenbeleid.

Onderstaand een overzicht van de door (bestuurs)leden ondernomen in- en externe activiteiten, vanaf de zomer 2016, alsmede vermeldenswaardige bestuursbesluiten:

- *1 september:* Presentatie door HVZ-voorzitter Jan van Dalen in de Maranathakerk, bij de maandelijkse vergadering van de PCOB (Protestant Christelijke Ouderen Bond).
- *15 september:* Overleg met de gemeente over de uitvoering van de nieuwe kunst- en cultuurnota en de rol van verenigingen als de HVZ bij de versterking van het culturele klimaat in Zwijndrecht.
- *10 oktober:* Bestuur besluit een FaceBook account te gaan openen, vooralsnog in een experimenteel stadium. Sociale media zullen ingezet worden als aanvulling op bestaande communicatiemiddelen en deze niet vervangen.
- *12 oktober en 9 november:* Hans Brouwer weet in De Swaen opnieuw de toehoorders te boeien met zijn lezingen kunstgeschiedenis over respectievelijk De Tekenkunst en De Romantiek.
- *31 oktober:* Tijdens een clubavond van de Lionsclub Swindregt Were, in De Vergulde Swaen, bleek de opkomst zo groot dat er spoorslags uitgebreid moest worden naar twee presentaties, omdat het gehele gezelschap niet meer in de bovenzaal paste. Jan van Dalen en Leo van Namen verzorgden die avond simultaan presentaties over respectievelijk *Verdwenen Gebouwen* en de activiteiten van de HVZ. In de presentatie *Verdwenen gebouwen* werd de nadruk gelegd op de bewoners van getoonde panden.
- *10 november:* Op uitnodiging van de gemeente wordt een presentatie bijgewoond en gesproken over het gemeentelijke evenementenbeleid.

Hans Brouwer tijdens zijn lezing over De Tekenkunst.

Uit de presentatie Verdwenen Gebouwen: Het eerste gemeentehuis van Zwijndrecht aan het Veerplein (voorheen Marktveld). In 1933 moest dit plaats maken voor een nieuw winkelcentrum, inmiddels een horeca-centrum. Details zijn te vinden in de recente boek-uitgave ***Historisch Zwijndrecht*** *(zie pagina 3).*

Colofon

De Vergulde Swaen Mededelingenkrant is een uitgave van, voor en door leden van de Historische Vereniging en vrijwilligers die zich inzetten voor de Oudheidkamer. Verschijnt (minstens) 3x per jaar. Overname van tekst en beeld is alleen toegestaan met bronvermelding. Aan de publicaties in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

ISSN: 1571 – 9766. Oplage: 750 exemplaren. Kopij inleveren voor volgende uitgave: uiterlijk 1 februari 2017.

Redactieadres: Rotterdamseweg 55, 3332 AC Zwijndrecht of via e-mail: **verguldeswaen@telfort.nl**. De "Vergulde Swaen" is geopend elke woensdag en zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur en 's zondagsmiddags van 14.00 tot 17.00 uur. Informatie en reserveringen: Telefoon 078 - 612 56 81. **www.swaen.org**